

Utraciło moc obowiązującą
2,353/1. POM poz. 2,35 182/4 (1475)

(Dz. Urz. GUM z d. 19.VIII.29 poz. 29/46)

ROZPORZĄDZENIE DYREKTORA GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR

z dnia 30 lipca 1929 r.

o dopuszczeniu do legalizacji przyrządów do odmierzania benzyny typu *RPTC2*, wytwarzanych przez firmę Gilbert & Barker Mfg. Co., Springfield, Mass., U. S. A., znak fabr. T. 3177—14.

Na podstawie art. 11, 12 i 16 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. poz. 211 i Dz. U. R. P. r. 1928 № 72 poz. 661), § 19 ustawy Rzeszy Niemieckiej o miarach (Mass- u. Gewichtsordnung) z dnia 30 maja 1908 r. (R. G. Bl. str. 349) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1923 r. (Dz. U. R. P. poz. 166) zarządzam co następuje:

Przepisy ogólne.

§ 1.

Dopuszcza się do legalizacji przyrządy do odmierzania benzyny typu poniżej opisanego, wytwarzane przez firmę Gilbert & Barker Mfg. Co., Springfield, Mass., U. S. A., znak fabr. T. 3177—14.

Przyrządom tym nadaje się znak typu *RPTC2*.

§ 2.

Przyrządy, wymienione w § 1-ym, powinny odpowiadać postanowieniom przepisów o warunkach legalizowania złożonych przyrządów do odmierzania płynów (POM poz. 2,35).

Zakres stosowania.

§ 3.

Przyrządy typu *RPTC2* dozwala się stosować do odmierzania olejów mineralnych, w szczególności benzyny dla samochodów.

Opis konstrukcji i działania.

§ 4.

a. Rys. 1 ÷ 7 przedstawiają konstrukcję przyrządu.

Zasadniczą częścią przyrządu jest 20 litrowa menzura szklana (1) (rys. 1 i 2) z podziałką co 5 litrów.

Górne ograniczenia pojemności stanowią mosiężne wskaźniki (12) (rys. 1, 2 i 5) z dwustronnymi ostrzami, przylegającymi do powierzchni menzury. Ostrza wskaźników, stanowiących to samo ograniczenie, powinny leżeć w jednej płaszczyźnie,

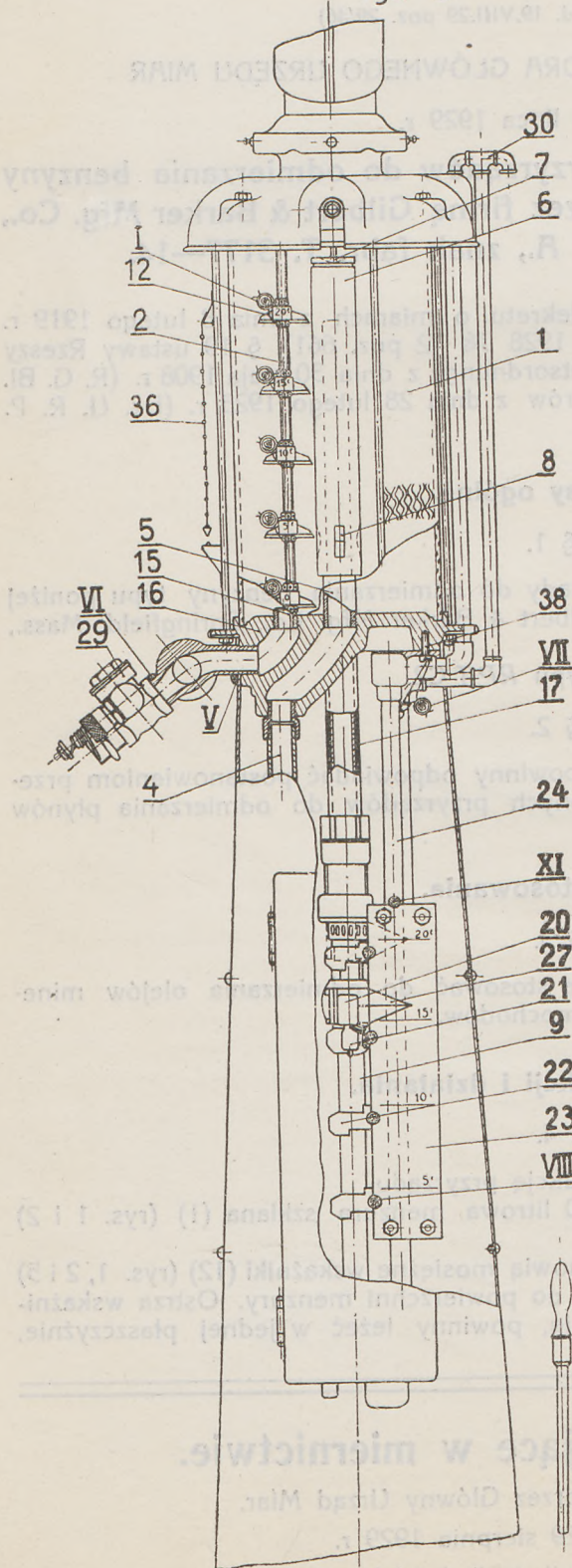
Przepisy obowiązujące w miernictwie.

Czasopismo wydawane przez Główny Urząd Miar.

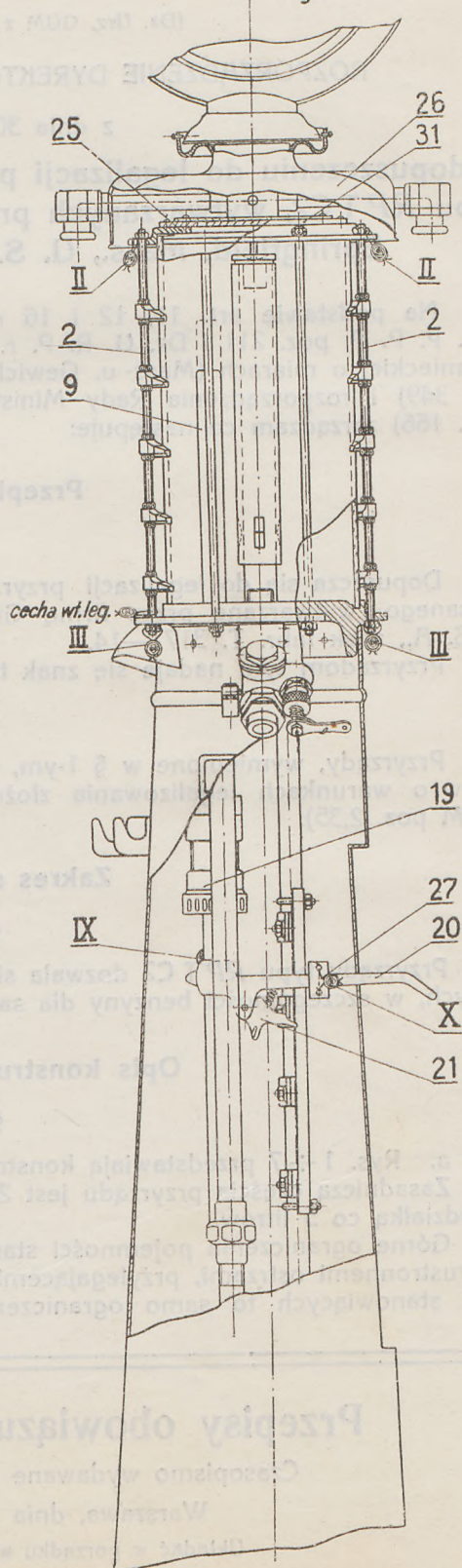
Warszawa, dnia 29 sierpnia 1929 r.

Układać w porządku wielkości liczb tytułowych.

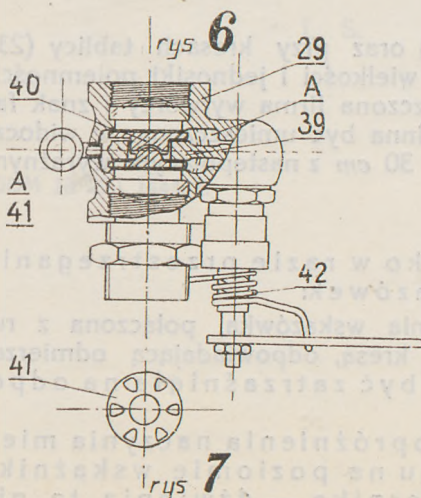
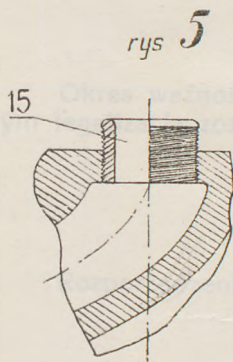
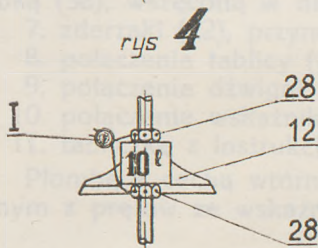
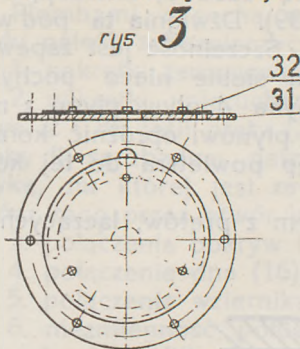
rys. 1

rys. 2

prostopadłej do osi menzury. Wskaźniki te (12), osadzone luźno na nagwintowanych prętach, są zaciśnięte i unieruchomione zapomocą dwóch nakrętek (28) (rys. 4). Wewnątrz menzury znajduje się dająca się przesuwac wzdłuż osi menzury rura

Ponadto w środku pokrywy (31) znajduje się otwór, przez który powietrze z zewnątrz ma dostęp do menzury.

Tablica (23) jest osadzona na rurze (24), wewnątrz której przechodzą świetlne przewody elektryczne.

przelewowa (9); rura ta powinna być unieruchomiona na poziomie poszczególnych wskaźników; jej krawędź stanowi wspólnie ze wskaźnikami górne ograniczenia pojemności mierniczych. Szczegóły konstrukcji i wykonania rury przelewowej podane są niżej.

Dno menzury (16) oraz pokrywa (25) są połączone 6 prętami; na dwóch z nich są umieszczone wyżej wspomniane wskaźniki.

W dno menzury wkręcona jest rura dopływowa (4), posiadająca przedłużenie (5) wewnątrz menzury ponad najwyższy wskaźnik. Płyn dopływający do menzury przelewa się przez krawędź rury (5) i spływa ku dołowi.

W celu spokojnego dopływu, na rurze (5) jest nasadzona kapa (6), która posiada u góry otwór (7), służący dla dostępu ciśnienia atmosferycznego.

Prócz tego w dno menzury wkręcona jest rura odpływowa (15) przedłużona do poziomu wskaźnika zerowego, połączona z kurkiem (29). Krawędź rury (15), zaokrąglona podług rys. 5 i wypolerowana, stanowi wspólnie ze wskaźnikami zerowymi na prętach (2) dolne ograniczenie poszczególnych pojemności mierniczych. Zawartość rury odpływowej oraz przestrzeni wziernikowej kurka należy do odmierzanej porcji płynu, menzura jest więc prawidłowo opróżniona, gdy płyn osiągnie poziom wskaźników zerowych (i krawędzi rury 15) i spłynie z wziernika.

Oprócz rur dopływowej i odpływowej w dno menzury wkręcona jest obsada (17), w której przesuwają się wyżej wspomniana rura przelewowa (9), uszczelniona dławnicą (19).

Do rury przelewowej przymocowana jest dźwignia (20) z zatraskiem (21), służącym do zatrzymywania rury (9) na odpowiednich poziomach zapomocą zderzaków (22). Zderzaki te przymocowane są do blaszanej tablicy (23), zaopatrzonej w kresy z oznaczeniami „5 l”, „10 l”, „15 l” i „20 l”. Ostrze wskaźnika trójkątnego (27), umieszczonego na dźwigni (20), po zatrzaśnięciu dźwigni zbiega się z odpowiednią kresą, naciętą na tablicy (23).

Jeśli więc krawędź rury przelewowej znajduje się np. na poziomie wskaźników dla 20 litrów, to ostrze wskaźnika (27) zbiega się z kresą, oznaczoną na tablicy (23) przez „20 l”.

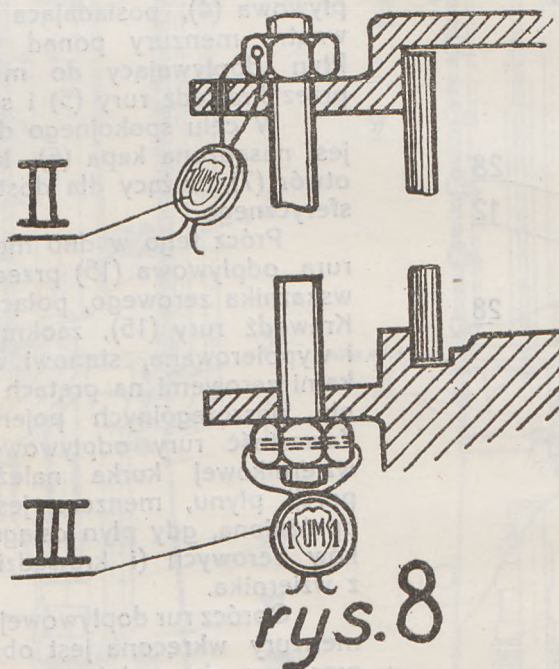
W pokrywie (25) wykonany jest otwór, zamknięty mniejszą pokrywą (31) z wykrojami, przeznaczonymi do czyszczenia wnętrza menzury. Wykroje są przykryte pokrywą (32) (rys. 3), niezabezpieczoną cechą.

b. Kurek (29) wraz z wziernikiem jest wkręcony w dno menzury i łączy się z rurą wylewową (15).

W wewnętrznej komorze kurka (29) znajduje się zasuw, składająca się z dwóch talerzyków (40) i (41) i uruchamiana dźwignią (39). Dźwignia ta pod wpływem sprężyny (42) dociska talerzyki do gniazda kurka. Szczelność jest zapewniona dzięki temu, że płaszczyzny gniazda są względem siebie nieco pochylone ku dołowi. Gdy kurek jest zamknięty, talerzyk (40) zamyka dopływ płynu z menzury, talerzyk zaś (41), mający otworki (rys. 7), pozwala płynowi opróżnić komorę. Z komorą tą jest połączony wentyl, umożliwiający dostęp powietrza do tej komory i do węża.

c. Przyrząd jest zaopatrzony w pion (36) na jednym z prętów, łączących pokrywę z dnem.

Menzura jest otoczona siatką ochronną.

Oznaczenia.

§ 5.

Na każdym ze wskaźników (12) menzury (1) oraz przy kresach tablicy (23) powinny być wykonane odpowiednie oznaczenia wielkości i jednostki pojemności.

Ponadto na przyrządzie powinna być umieszczona firma wytwórcy i znak fabryczny. Prócz tego na każdym przyrządzie powinna być umieszczona w widocznym miejscu tabliczka formatu co najmniej 20×30 cm z następującym wyraźnym napisem:

„Bacność!

Kupujący otrzyma dokładną miarę tylko w razie przestrzegania następujących wskazówek:

1. Przed rozpoczęciem odmierzania wskazówka, połączona z ruchomą dźwignią, powinna zbiegać się z kresą, odpowiadającą odmierzonej objętości. Dźwignia powinna być zatrzaśnięta na odpowiedniej wysokości.
2. Do chwili całkowitego opróżnienia naczynia mierzniczego t. j. ustalenia się płynu na poziomie wskaźnika zerowego i opróżnienia wziernika — dźwignią tą nie wolno manipulować.
3. Płyn, znajdujący się w wężu, należy do kupującego, wąż powinien więc być dokładnie opróżniony.

GŁÓWNY URZĄD MIAR „

Cechowanie.**§ 6.**

Plombami z cechą urzędu i roczną względnie kroplami cynowymi z cechą urzędu należy zabezpieczyć:

1. nakrętki zamocowujące wskaźniki (12) (10 plomb I, rys. 1 i 4),
2. nakrętki unieruchamiające pręty ze wskaźnikami (2 plomby II i 2 plomby III, rys. 2 i 8); jeśli pręty (2) (rys. 1 i 2) są wkręcone w dno menzury, wówczas plomby III są zbędne; natomiast dla zabezpieczenia górnych końców prętów (2), linewkę, na której jest zawieszona plomba II, należy poprowadzić jak na rys. 8, a prócz tego przez otwór w końcu pręta.
3. połączenia pokryw (25) i (31) na rys. nie pokazane (plomba lub kropla IV),
4. połączenie dna (16) z kolankiem odpływowym (kropla V rys. 1),
5. połączenie wziernika z kurkiem (kropla VI rys. 1),
6. niezmiennosć położenia rury (24) (rys. 1) względem menzury, do czego służy plomba (VII) na linewce, łączącej uszko, przyszwesowane do tej rury, ze śrubką (38), wkręconą w dno,
7. zderzaki (22), przymocowane przy tablicy (23) (4 krople VIII, rys. 1),
8. połączenie tablicy (23) z rurą (24) (kropla XI, rys. 1),
9. połączenie dźwigni z rurą przelewową (kropla IX, rys. 2),
10. połączenie wskaźnika (27) z dźwignią (20) (plomba X, rys. 2),
11. tabliczkę z instrukcją dla kupujących.

Plombę z cechą wtórnej legalizacji umieszcza się na linewce, zawieszonej na jednym z prętów ze wskaźnikami (rys. 2).

Ważność cechy.**§ 7.**

Okres ważności cechy trwa lat trzy, licząc od 1-go stycznia tego roku, w którym legalizacja została dokonana.

Postanowienia końcowe.**§ 8.**

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie od dnia ogłoszenia.

DYREKTOR GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR:

L. S.

(—) inż. Z. Rauszer

GUM № 29.I. 1444. 1.

Przepisy obowiązujące w miernictwie.

Ustalone przez Główny Urząd Miar.

Warszawa, dnia 22 lutego 1930 r.

Urząd w porządku własności i opieki państwa.

